

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement

45 francs per jaar.
Een blad afzonderlijk 1 1/2 centimen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen 1 1/2 centimen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of midden in het blad : 1 fr. den drukregel.

TONGEREN. DEN 22 DECEMBER.

Van alles wat.

Men heeft reeds sedert eenigen tijd aangekondigd dat de schatkist dit jaar alweer enige miljoenen zal te kort komen, welke door Jan en alleman zullen moeten bijgelapt worden.
Een oud latijnsch spreekwoord zegt: *Varietas delectat*, dat wil zeggen dat er wat verandering in het leven moet zijn om plezier te hebben.
Die verandering ontbreekt geheel en gansch in onze hedendaagsche politieke haspel. Het is altijd koekoek eenen zang; het is maar betalen wat de klok slaat en het eenig is nog niet gestopt of er staat weer een ander open. Alweer maar betaald, alweer maar nieuwe belastingen. De variëties ontbreekt heel en gansch.
Ik heb verleden jaar menige onnozele lieden hooren zeggen dat nu eindlijk het te kort der schatkist gedeelt is, dat België nu voor goed uit den geldambros was en den weg des voortgangs ging inslaan.
Belgie ging het gelukkigste landje worden van de wereld; de nieuwe lasten van verleden jaar waren maar noodig geweest om het te kort der schatkist te dekken en het evenwicht tusschen de ontvangsten en de uitgaven te herstellen.
Maar de goede menschen vergeten dat België door de liberalen geregeerd wordt; en als een liberaal ministerie aan het roer is dan moet men zich aan niets anders verwachten dan aan dagelijksche verhoogingen van lasten. Al wie nietsteekblind is weet dit sedert lang.
Het verslag over het budget van 1884 is tevoorschijn gekomen. Men leest daar in dat er alweer een te kort in de kas is, van 15 miljoenen 362 duizend 291 franken. Betaalt maar jongens, betaalt maar; legt maar geld te hekken; en wanneer gij uwen spaarpot zult leeggeschud hebben om de verksting van ons geuzenbestuur te herstellen, wanneer er u geen tijd meer zal overblijven om uwen pacht te betalen, of om eene eerlijke opvoeding aan uwe kinderen te geven, troost u dan met de gedachte dat gij het geluk hebt van op zich liberaals geregeerd te worden!
Dat is toch ook iets waard! Jandorie, de wereld is immers in progres! Katholieke zijn, besparingen doen, den godsdienst in het onderwijs eerbiedigen, nuttige werken uitvoeren, dat was goed in den ouden tijd, toen de menschen nog eenvoudige en onnozel geuzen waren om te gelooven dat de overheid voor plicht had het land met onpartijdigheid en spaarzaamheid te bestieren.
Vandaag is dat heel ding veranderd! Belangens van landbouw, van handel, van nijverheid, dat is van dien ouden sul die eertijds nog al gang had, maar die vandaag voor niets goed is dan om onde wijven en domme menschen aan den kal te houden. Politiek moet er gemaakt worden; de pastoor moet geteerd en vervolgd worden; de belastingen moeten alle jaren verhoogd worden; geen werk van openbaar nut mag uitgevoerd worden, maar het geld der schatkist moet tot de laatste cent verkost worden aan het bestrijden van het katholieke onderwijs, aan het bouwen en onderhouden van ledigstaande scholen, aan het vetersieren van nietsdoende schoolmeesters die als echte renteniers de zeven dagen der week, met de pijp in den mond gaan hantefanten door de straten van het dorp.
En om dat spel te laten voortduren moeten er alle jaren nieuwe belastingen geslagen worden, de grootste belangen van het land moeten onder de voeten getreden worden en dat allemaal omdat een koppig, een onvaderlandsch en een partijdriftig ministerie zijne heerschzucht moet voldoen ten koste der lastbetaalers.
Is het te verstaan dat er nog menschen gevonden worden die niet begrijpen dat zulke handelwijze den ondergang is van het land?
Maar ook, kijkt eens rond u. Waar vindt gij een

mensch die de handelwijze van onze ministers goedkeurt? Nergens, behalve bij die lieden die medehelpen om het land op te eten.
Vader Kats zaliger heeft het gezegd:
Om de liefde van den smeer
Lekt de kat den kandelêer.
Er zijn veel menschen die nietbegrijpen hoe ons gouvernement zo gemakkelijk weg kan met het geld. Want, *enfin*, men kan het toch niet met de hamers aan stukken slaan!
Ja maar, gij vergeet de scholen en de schoolmeesters.
Er zijn dit jaar 788 schoolmeesters en schoolmeesteressen met een bekwameheidsdiploom uit de normale scholen gekomen.
Al die heeren en juffers, na op onze beurs gestudeerd te hebben, moeten nu nog op onze beurs studeren!
Vroeger, als de officiele scholen meer ienderde kinderen telde dan nu dozijnen, waren er ongeveer 200 onderwijzers en onderwijzeressen noodig om de overledene, gepensioneerde enz. te vervangen.
Wat nu met die 788 gedaan? Wel, lieve hemel, ook al geplaatst. Er zijn scholen met tien leerlingen die eenen tweenden onderwijzer krijgen.
Ten naasten jaar zullen er ten minste nog 1200 gediplomeerden bijkomen. Dus maar scholen gebouwd om die te huisvesten!
Verstaat ge nu meteen ook waarom het onderwijs verplichtend moet gemaakt worden?
Waarop dat zal uitkomen is niet moeilijk te voorzien. Alweer maar nieuwe imposten.
Een land waar nog gezond verstand gevonden wordt, geeft ons een goed voorbeeld. In de tweede Kamer der Staten-Generaal van Holland is door vier volksvertegenwoordigers een wetsontwerp neergelegd tot herziening van zekere bepalingen der wet op het lager onderwijs.
De bijzonderste komt hierop neer, dat er een onderwijzer voor 40 leerlingen zal zijn, twee voor 40 tot 100 leerlingen; 5 voor 100 tot 160 leerlingen en verder een onderwijzer op iedere 60 leerlingen meer.
Moest zulke hepling in ons land aan de wet toegebragt worden, er zouden minstens duizend officiele onderwijzers en onderwijzeressen zonder plaats vallen.
Als men zoo van tijd tot tijd eens de onderzaten herleest dan vindt men toch aardige zaken terug.
Over eenigen tijd was er eene liberale gazette niet in elk nummer uitroep: *de burgemeester op het stadhuis en de pastoor in de kerk*. Men had goed antwoorden dat de pastoor zich niet wilde moeien met de zaken van het stadhuis en dat het in tegendeel de liberale burgemeesters, de liberale arrondissement commissarissen, de liberale gouverneurs en de liberale ministers waren die zich met de kerkzaken wilden moeien, men wilde niet hooren en de geuzerij deed niets dan herhalen dat de burgemeester op het stadhuis en de pastoor in de kerk moet blijven.
Vandaag hoort men dat ook en versleten deuntje niet meer, de liberalen zijn beschaamd om er nog mee uit te komen.
Kijkt ook eens wat er vandaag gaat. De pastoor moet zich niet met hetgeen op het stadhuis gebeurt; maar al wat geus is, te beginnen van den minister tot den laatste speciale commissaris, steekt zijnen neus in de zaken der kerk. Die vierze manen dringen in honderd zaken waar zij niets in te zien hebben; zij moeien zich veel meer met de kerk dan de pastoor en de koster zelve. Alle dagen wordt er te Brussel of elders eene nieuwe plagerij uitgevonden om den liberalen haat tegen den pastoor uit te werken.
Zoo hebben wij onder de oogen eens omzend-

brief van M. Bars, waarin hij voorschijft dat alle voorwerpen die zich in de kerk bevinden moeten opgescreven worden.
De kerkraad zal in het vervolg moeten opgeven:
1° Wat kelken, reonstrantien, misboeken enz. er in de kerken zijn;
2° De beelden, schilderijen, vanen, tapijten enz.
3° Alle andere voorwerpen als stoelen, banken enz.
Daarbij moet men zeggen van wat metaal de kelken en de kandelaars zijn, en de juiste plaats aanduiden waar deze voorwerpen te vinden zijn.
Wee, wee de pastoor die zonder de permissie van den minister eene nieuwe bel durft kopen of eene kram in eenen muur klopt, of eene versten kasuvel doet lappen. Dadelijk krijgt hij eenen speciale commissaris op het lijf en hij kan van geluk spreken als hij niet van zijn mager traktement beroofd wordt.
Ook durven de geuzen niet meer spreken van den burgemeester op het stadhuis en den pastoor in de kerk.
Het getal der geestelijken is te gering om den dienst in alle parochien te doen, zoo als het zou noodig zijn; dat weet iedereen.
Het is zeker daarom dat ons geuzenbestuur overal kapelaans van hunne plaatsen berooft en het getal der priesters nog vermindert. — En toch zeggen de geuzen dat zij niet tegen den godsdienst zijn.
Wat gebeurt er nu? In vele plaatsen waar een enkel priester is, is de pastoor geroepen (twee missen te doen om aan zijne parochianen de gelegenheid te geven van mis te hooren.
Halle-la, roept de minister, dat is een schreeuwend misbruik hetwelk mij door den arrondissement commissaris overgebragt is, die tweede mis mag niet gedaan en voortzeker niet betaald worden.
En zoo zet men de parochianen in de onmogelijkheid om allen des Zondags de mis te hooren.
Dat is nog alles niet.
Maakt vandaag een testament waardoor gij eene fondatie doet om eenen dienst te doen zingen tot lafenis uwer ziel, dadelijk zit het gouvernement er tusschen om de hand te leggen op de fondatie. De pastoor, de kapelaans, de koster, de zangers, de klokkuiders, de kaarsmakers zijn allemaal te dik betaald de helft wordt hun afgetrokken en de wil van eenen minister of van eenen anderen velbetaalden nietsnutter wordt geplaatst boven den wil van den gestorvenen die met zijn eigen geld en met zijnen volen wil den zieledienst gesticht heeft. Daar zit de burgemeester in de kerk, dat wil zeggen, daar is het dat de wereldlijke overheid zich indringt in zaken die haar niet aangaan. En als de geuzen zich dan bij het naderen der kiezingen bij den kleinen burger aanbieden, dan zeggen zij dat de liberalen den grootsten eerbied hebben voor kerk en den Godsdienst en dat zij niets anders dan de misbruiken willen uitroeien.
Loopt heen, gemeene volksverneukers!
Het bezoek van den prins van Pruisen bij den Paus te Rome, is eene allergrootste gebeurtenis. Duitschland heeft langen tijd de Kerk vervolgd, dat weet iedereen. De priester werd in Pruisen vervolgd, de bisschoppen verbannen of gevangen, de onderwijzingen van den Paus in den wind geslagen. Die pruisische kerkvervolging noemde men den Kulturkampf.
De grijsje dutische keizer en zijn getrouwe kanselier von Bismarck hebben ten lange laatste ondervonden dat zij in den strijd tegen de eeuwenoude Kerk zouden overwonnen worden; zij zijn gewaar geworden dat het niet genoeg is om de Kerk te overwinnen van de priesters te plagen en

de kerken te sluiten. Hoe meer zij in dien weg voortgingen, hoe meer ook de dutische troon aan 't wankelen gerakte; en hoe meer men de geestelijken vernederde hoe hooger de roode socialisten-partij het hoofd opstak.
Het hof van Pruisen heeft eenen ommekeer gemaakt; het heeft bij tijd een etude gesteld aan de kerkvervolging, het heeft de bisschoppen in hun ambt hersteld en reeds sedert eenigen tijd verzekerde men dat er eene overeenkomst bestond tusschen Berlin en Rome om een einde te stellen aan de vijandelijkheden tusschen het pruisisch gouvernement en de roomsch-katholieke geestelijkheid.
Alles duidde aan dat zulks de waarheid was, doch de officiele tijding van deze overeenkomst was nog niet vernomen.
Heden valt er niet meer aan te twijfelen. De dutische kroonprins op zijne reisreis door het zuiden van Europa is te Rome aangekomen. Men volgde zijne stappen met belangstelling door de eeuwig stad. Bij den Paus een verhoor vragen, of zal hij, als vijand van Leo XIII, zich bepalen met koning Humbert in het Kwartaal te gaan groeten, als de eenige wettige soverein van Rome?
De dutische prins heeft den twijfel niet lang laten bestaan. Hij heeft een gehoor bij den Paus gevraagd, hij heeft zich, als een berouwhebbende zoon, voor den stoel van den vertegenwoordiger van Christus aangehouden en hem de hand gedrukt.
Dit is voor iedereen het einde en de doodsflag der kerkvervolging.
Hoe verschillig is deze handelwijze wet die der ministers van België. Het protestantische Duitschland onderwerpt zich aan de geestelijke overheid van Rome; maar het gouvernement van het katholieke België weigert het geestelijk gezag van Rome te herkennen.
Dat doet precies niet heel veel eer aan ons landje.
Stads- & provincie nieuws
Nieuwjaarsgiften aan Z. H. Leo XIII.
Het pauselijk comiteit van het bisdom Luik, vergaderd onder voorzitterschap van Mgr den bisschop, heeft in zijne zitting van den 14 december besloten dat de godvruchtige gewoonte der Pauselijke Nieuwjaarsgiften in 1884 zou voortgezet worden.
Wij openen dus in ons blad eene lijst van onderschrijving onder den titel van Nieuwjaarsgiften aan Z. H. Leo XIII.
De eerste lijst zal in ons blad van aanstaande zaterdag afgekonijgd worden. Te rekenen van heden ontvingen wij de giften der personen die tot dit werk willen bijdragen.
De personen die nog verlangen deele te nemen aan de onderschrijving ten voordeele der katholieke scholen, worden verzocht ons het bedrag hunner onderschrijving in den loop der aanstaande week te doen toekomen.
Sedert verleden zaterdag vragen wij ons of wij ons in het vervolg nog moeten bezig houden met het tongersch geuzenblad. Dat ding raakt van de wij e af. Er is geen twijfel aan, de opstellers van het vollenblad zijn aan 't gek worden!
Wie daaraan twijfelt moet maar eens het geuzenblad van verleden zaterdag in handen nemen. Leest zijne francse riamar, leest zijne vlandsche geknoei, het een is zoo ongerijmd en zoo aardsom als het ander.
De liberale *Journal de Liège*, sprekende over de opstellers van het tongersch geuzenblad, had

groot gelijk van te zeggen: *Die menschen zijn te slim, zij zullen niet lang leven.*
En zeggen dat het geuzenblad spreekt in name der liberalen advocaten en professors van ons atheu-num tel!
Menschen van Tongeren, herinnert gij u nog wat de geuzerij u wilde wijs maken, toen ons oud stads-college door een koninklijk atheu-num werd vervangen? Wij hadden goed zeggen dat het atheu-num ons het dubbel-zon kosten van het college, dat die verandering onder geen opzicht eenig voordeel voor de stad zou opleveren, dat de studien er zouden verslappen en dat de ouders hunne kinderen zouden terug trekken uit een geesticht dat onder de vrijmetsebaars hand van meester Piet Van Humberck zou geplaatst zijn, dat deed er allemaal niets aan. De geuzerij hield staande dat het atheu-num niets meer zou kosten dan het college en daarmee was alles gezegd.
Ja maar, Gijfermans gaat eens de rekeningen na zien.
Het stads-college kostte 23,000 fr. er inbegrepen de bijlagen van het gouvernement.
Wil men nu weten wat het atheu-num kost? De begroeting van het atheu-num van Tongeren voor het tegenwoordig schooljaar 1883-1884 behoort 23 1/2 23,432 fr.
Voegt daarbij dat het gouvernement aan de meerderheid een voorstel medegedeeld heeft van werken met te voeren tot inrichting der lokalen van het atheu-num. De kosten dezer werken beelopen 44,000 fr. De liberale meerderheid die op het stadhuis zit, heeft deze overgrote uitgave gestemd, zonder zelfs te vragen in welke maat het gouvernement in deze onkosten zal tusschen komen.
En zeggen dan nooit, noch tusschen de leden der liberale meerderheid, noch in de geuzen gazetten onder staat, eene enkele stem zich verheft heeft om tegen deze ongehoorde verksting der openbare penningen te protesteeren.
Zal men vandaag nog zeggen dat het atheu-num niet meer kost dan het voormalig stads college?
Den 15 december was de gemeenteraad bijeen-geroepen. Op het agendro stond: 1. Verandering toe te brengen aan de begroeting van 1883; 2. Betaling der rekeningen van S. S. Rosen, concierge van den Casino.
Drie leden der katholieke minderheid begaven zich naar het stadhuis en vonden er niemand dan den heer burgemeester; geen enkel ander lid van de meerderheid had zich de moeite gegeven om naar de zitting te gaan.
Den 20 december was er eene nieuwe samen-roeping voor dezelfde voorwerpen. Deze keer waren er maar twee leden van de meerderheid aanwezig en de zitting kon weer geen plaats hebben.
En zoo wordt die goede stad Tongeren bestuurd!
DRAMATISCH WEDSTRIJD. — Morgen zondag op de Concordia, vertoowing door de *Muesterijter Keuzelvereniging*. Zie verder het programma.
Militie loting in 1884.
De loting voor de lichting der militia in 1884 zal plaats hebben op de volgende dagen, in de verschillende kantons der provincie Limburg.
ARRONDISSEMENT TONGEREN.
Te Bilsen den 1° februari; te Cortesse den 4 februari; te Botrolgen den 6 februari; te Tongeren den 7 februari; te Bakkelingen den 8 februari; te Vijtingen den 9 februari; te Reckheim den 11 februari.
ARRONDISSEMENT HASSELT.
Te Beerlingen den 4 februari; te Herck de Stad

DE WOEKERAR

(9^e Vervolg.)

Donderdag's vroeg in den morgen, waren Albert, Herman en Helena in de kamer huns vaders, en spraken elkander over de gebeurtenissen, die gingen plaats hebben.
— Ik zal dien braven heer Lebois eens ontmaskeren, zegde Albert, en dat wel op eene ferme manier. Wat zal hij een ellen-lang gezicht trekken, wat zal hij verbaasd staan te kijken als hij mij hier zal zien! Ik wenschte dat hij maar spoedig kwam!
— Denken gij eens goed er over na, sprak Helena, is het niet zeker van hem te kunnen beschaamd maken?
— Zeker? vraagt gij; wel lieve hemel! ziehier zijne brieven, zijn handteeken, het postmerk. Zeker! Ha, hij komt maar eens, dan zullen wij een speleken zien!
Op hetzelfde oogenblik trad de ontvang. M. Durand, binnen, gevolgd van twee of drie gekleede personen, doch welke men, volgens hunne houding voor geene boeren of kardrijvers kon nemen.

— Ha, daar is de edelmoedige heer Durand, riep Helena uit.
Albert liep hem te gemoet, drukte hem gulhartig de hand en zeide:
— Ik weet, mijnheer, alles wat gij voor mijnen vader, voor mijnen broeder en zuster gedaan hebt; reuwig zal ik u daarvoor dankbaar zijn.
— Wij zullen daarover een andermaal eens spreken, zegde M. Durand. Thans hebben wij geen oogenblik te verliezen om eenen ellendigen te straffen, en eene eerlijke, eene deftige familie recht te laten wedervaren. M. Lebois volgt mij; dadelijk zal hij hier zijn. Gedurende deze drie dagen heb ik de middelen samengesponnen om tot ons doel te geraken; laat mij begaan. Hebt gij hier ter zijde geen klein vertrek, waarin deze twee mannen zich kunnen begeven tot dat ik hen roep?
— Hier is een geschikt plaatsken, zegde Albert, terwijl hij eene deur opende bij het bed zijns vaders.
— Goed. Stapt daar binnen, zegde M. Durand tot de twee mannen, en gij, M. Albert, ga met hen mede.
— Hoe, ik zou mij voor dien ellendigen dief wegmaken; riep Albert uit. Neen, ik wil dat hij verstomd sta en als aan den grond genageld, als hij mij hier bij mijnen vader zal zien.
— Hij zal nog meer verstomd staan als gij aan mijn verlangen wilt voldoen. Wij zullen hooren wat hij zal zeggen, en gij zult op tijd te voorschijn komen.
— Ga, lieve broeder, zegde Helena, heb vertrouwen in M. Durand; het is de beste vriend, dien wij gevonden hebben, en ik ben zeker dat alles, wat hij in 't werk heeft gelegd, voor het beste zal zijn.
Met spijt ging Albert heen, en nauwelijks was

hij met de twee onbekenden in het naburig vertrek, of M. Lebois trad de woning binnen. Hij scheen een weinig verwonderd toen hij den ontvanger bemerkte; echter herstelde hij zich dadelijk, trachtte eene gemaakte beleefde houding aan te nemen, terwijl hij naar het bed van den notaris trad:
— Gij zijt dan nog altijd ziek, mijn goede heer Norman. Sedert langen tijd heb ik het verlangen gehad u eens te komen bezoeken; maar mijne drukke bezigheden... mijne zaken... Gij weet wat tijd dit alles vereischt.
— Ja, antwoordde de notaris, en volgens ik hoor gaan uw zaken niet slecht.
— Neen, God dank! dat gaat nog al stillekens aan. Ik koop hier en daar een stuk land; maar een arme mensch, die zonder fortuin geboren is, heeft veel moeite om iets voor zijnen ouden dag te kunnen bijeen zamelen; ja veel moeite. Ik werk, ik spaar zooveel ik kan en nauwelijks kan ik er toe geraken om mijn klein fortuinje wat te vergroeten. De gronden zijn schrikkelijk duur, en de pachters betalen zoo slecht!
— En gij zijt nogtans in staat om mijn bosch van Lièvremont te koopen?
— Wel ja, ik heb eenig geld, dat ik in het zweet mijns aanschijns heb gewonnen, en dewijl men mij gezegd heeft dat gij geld noodig zoudt kunnen hebben, heb ik liever dien aankoop willen doen dan een anderen te zoeken. Dat zal u misschien doen lachen, en gij weet, mijn goede heer Norman, dat ik mij altijd gelukkig zou rekenen u te verplichten.
— En op hoeveel schat gij dat bosch?
— Ja, laat eens zien, zegde de woekeraar, terwijl hij de hand aan de kin bracht, dat is zoal iets, dat weet ik zelf niet goed. Het is niet groot, en men heeft er omgans nog een groot gedeelte

hout uitgekapt. Ik geloof niet, rechtuitgesproken, dat het meer dan 6000 francs waard is.
— Zes duizend francs! antwoordde de notaris; gij lacht er zeker mee! Mijn zoon heeft er meer dan 150 schone mastboomen geteld, die men dadelijk kan neervellen.
— Welnu, omdat mijn eigendom er tegen paalt en dat ik het niet uit winzucht doe, zal ik u de ronde som van 7000 francs geven.
— En zou ik dat aanbod aannam, op welke wijze zoudt gij mij dan betalen?
— Die rekening is gemakkelijk te doen. Voor eerst geef ik u een kwitantie van de 6000 francs, die ik u geleend heb.
— Goed zou; maar hebt gij soms aan mij zelve geen kwitantie te vragen?
— Ik! zegde Lebois, die zich plotseling ontsied gevoelde. Gij lacht er waarschijnlijk mee, mijn goede heer Norman; gij weet immers wel dat gij mij nooit geld geleend hebt. Ik heb slechts mijne zwakke hulpmiddelen om mij uit de ellende te trekken.
— Het is omdat ik het mij had herinnerd dat mijn zoon Albert mij geld had gezonden en dat gij dit geld ontvanger had.
Bij deze woorden betrok het gelaat van Lebois; hij keerde zijn hoofd om, om zijne verlegenheid te verbergen, en mompelde eenige onverstaanbare woorden.
— Misschien, mijnheer, voegde er de notaris bij, hebt gij het vergeten door de veelvuldige bezigheden, die u overlasten. Maar het is nog tijd dit in u geheugen te brengen.
— Wat! zegde de woekeraar, die zijne eerste koelbloedigheid had hernomen; wat! ik vergelen hetgeen u we belangen raakt... neen, mijnheer Norman, dat nooit! Niets ter wereld heeft mij meer bezig gehouden dan het verlangen om u

nuttig te zijn, ik heb niets, volstrekt niets van uwen zoon ontvanger.
— Maar zoo bij weerkwam, en zoo bij zelf...
— Helaas, mijnheer, het is uwe vaderlijke teederheid, die u nog die hoop inboezemt, welke ik zou willen deelen. Gij weet wel dat die ongelukkige Albert met zoovele anderen in dien noodlottigen veldtocht van Rusland het leven heeft verloren.
— Men kan nooit niet weten. Er zijn er geweest, die men geloofde dat dood waren, en welke nogtans eensklaps kunnen ouden vader zijn komen troosten. Indien God mij dezelfde genade verleende, indien mijn Albert eens hier terug verscheen, hier, voor u, zoudt gij dan kunnen bevestigen, dat gij niets van hem ontvanger hebt?
— Ja, mijnheer, ja zeker, antwoordde de woekeraar, met eene aandoening, die in zijne gebarde en in de uitdrukking van zijn gelaat duidelijk doorscheen.
— Gij hebt! mijnheer Lebois, riep Albert uit, die u uniform van escadron-overste, met die eere-kruis op zijne borst, in de kamer van zijnen vader kwam gesprongen. Gij hebt, ellendige; gij hebt van mij negentien duizend francs ontvangen; ziehier uwe brieven en uw handteeken.
— Rechtverdigde He! riep Lebois uit, terwijl hij zijn gelaat in zijne beide handen verborgh; verruigen dan de dooden om mij te beschuldigen?
Daarna wierp hij zich voor de voeten van M. Norman en zegde met smeekende stem:
— Vergewijf! mijnheer, vergewijf! ik moet u zeer strafschuldig toeschijnen; maar oordeel niet alvorens mij te hooren. Ja, ik heb negentien duizend francs van uwen uitmuntenden zoon ontvanger; doch ik wilde er u geen een centiem van onttrekken, u neen, geen centiem. Ik wachte enkelijk.... Ik had noodig.... Ik wilde, ja ik wilde